

76325

D E P E S Z A .

Z Bukaresztu

do Warszawy

Wpłynęła do Biura Szyfrowego dnia 13/VI-21.

Nagłówek depeszy: fr bkresti 324 9o 2/6 20 30.

Adres: Naczelne Dowództwo W.P.

Treść:

Rumuński Szef Sztabu Generalnego wyjeżdża około 20 czerwca i powraca około 30 lipca. Minister Wojny powracą dopiero około 15 lipca.

Szef Sztabu powiedział mi, że przyjazdu delegacji wojskowej względnie, oficera, oczekuje dopiero w pierwszych dniach sierpnia. W czasie jego nieobecności nie będzie można przeprowadzić.

W rozmowie wreszcie przyznał, że posiada instrukcje od Prezydenta Ministrów nieomawiania przed ratyfikacją szczegółów konwencji.

G O R K A .

No. 352 z 11/VI-21.

Naczelne Dowództwo W.P.

Warszawa dnia 13/VI-21

/ Sztab Generalny./

Sz. No. 23997/II

Deszyfrował:

O t r z y m u j ą :

1. Adjutantura Generalna.
2. Minister Spraw Wojskowych.
3. Szef Sztabu Generalnego.
4. Szef Oddziału II.
5. Ew/Szef. 2 egzempl.
6. Ew/ 3; 4 - po 1 "

Kapitan i Szef Biura Szyfrowego.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA

L: Dz. 76325 dnia 14 / VI 1921 r.

zaspoc. Wydział

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ŚCIŚLE TAJNE
TRZYMAĆ POD ZAKŁAMKIEM

Rum.

7641/15
ŚCIŚLE TAJNE
TRZYMAĆ POD ZAMKNIĘCIEM

D E P E S Z

Z Bukaresztu do Warszawy
Wpłynęła do Biura Szyfrowego dnia 14/VI-21.
Nagłówek depešy: fr bkuresti 274 195 10/6 22/10
Adres: Naczelne Dowództwo W.P.
Treść:

Na depešę No. 24312 / II z dnia 8 czerwca, do-
noszę, że jak mi wiadomo z rozmów z tutejszym Szefem Sztabu
Generalnego i Rumuńskim Attache Wojskowym w Pradze, sąd sfer
miarodajnych wojskowych rumuńskich o czeskiej.. /brak grupy/..
jest naogół ujemny.

Podkreślają dobry ekwipunek, ale niską wartość bojową.

Na fakt zamierzonej konwencji wojskowej wpływają nie
względy wojskowe, a polityczne, to znaczy tendencja rumuńskie-
go Ministerstwa Spr.Zagr. zabezpieczenia się przed Węgrami.

Powtarzam, iż nie ratyfikowanie przez nas konwencji pozba-
wiło nas możliwości działania i odłożyło bezpośrednio wpływanie
i ścisły kontakt z wewnętrznymi układami armii rumuńskiej.

Tutejsza prasa germanofilska zwalcza związanie się przy-
mierzem z Czechami w ten sam sposób, jak zwalczała zbliżanie
się do Polski.

Koła Take Jonesku Avereski, na których się tu opieramy są
równie przychylne myśli oparcia się o Czecho-Słowację, jak
o Polskę.

G O R K A .
No. 342/ z 10/VI.21.

Naczelne Dowództwo W.P. Warszawa dnia 14/VI-21
/ Sztab Generalny/

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

Sz. No. 25022/II

WARSZAWA
L. Dz. 7641/15 dnia 15/VI 1921 r.
Deszyfrował:

[Handwritten signature]

O t r z y m u j a y

1. Adjutantura Generalna.
2. Minister Spraw Wojskowych.
3. Szef Sztabu Generalnego.
4. Szef Oddziału II.
5. Ew/ Szef 2 egzempl.
6. Ew/ 3 - 4 - po 1 "

[Handwritten signature]

Kapitan i Szef Biura Szyfrowego.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

ŚCIŚLE TAJNE
TRZYMAĆ POD ZAMKNIĘCIEM

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

PILNE

46515
ŚCISLE TAJNE
Pocztą polową 53, dn. 15.VI.1921 r.

Trzymać pod zamknięciem

Oddział II Informacyjny

DO

Bw/4 № 25387 II.

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w W a r s z a w i e .

W załączeniu przedkłada się do wiadomości odpis raportu Attache w Bukareszcie L.318 z 3/VI.b.r.

1 załącznik:

- Otrzymują:
- Gen. Adjut. Nacz. Wodza
- M.S.Z. Of. łączn.
- Minister Spr. Wojsk.
- Szef Sztabu Gen.
- Attache Wojsk. w Budapeszcie
- Attache Wojsk. w Belgradzie

Szef Sztabu Generalnego:

SIKORSKI u.p.

Generał per.

Za zgodność:

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
ADJUTANTURA GENERALNA

Sikorski
pprk

WARSZAWA
L: Dz. 46515 dnia 17 / VI 1921 r.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Władysław Wojskowy
przy poselstwie Polskim
w. Bukareszcie
318.-
L. _____

3 czerwca 1921.-

Do Naczelnego Dowództwa WP.

Oddział II.

w

W a r s z a w i e.

Korzystając z przejazdu kurjera podaję pokrótce szereg bieżących wiadomości, albowiem gros ważniejszych spraw wyczerpałem w raportach z 22 i 23/V.

A.

W zakresie życia wojskowego niema ważniejszych wypadków do zanotowania. Do wiadomości pochodzących ze źródeł angielskich i niemieckich o powiększaniu przez bolszewików sił na Ukrainie odnosi się tutejszy III oddział z dużym niedowierzaniem, ale zarazem odczuwa niedomagania własnej służby informacyjnej, która nie jest w stanie nawet w przybliżeniu identyfikować oddziałów w centrach tak bliskich jak Odessa lub Winnica. Informacje obiecywane im przez Ukraińców nie dopisują tak że tem większą przywiązują wagę do pracy naszej placówki w Kiszyniowie. W każdym razie zauważyć można ^{jednak} pewne wzmocnienie środków technicznych, którymi rozporządzają władze wojskowe na pograniczu bolszewickim. Jak dowiaduję się ostatnich tygodniach skierowane zostały oddziały samochodów pancernych z głębi Rumunii do Besarabji, tak samo planowane jest skierowanie tam części tanków. Ponadto wzmocnili Rumunji swoje pociągi pancerne w tamtych stronach, mianowicie jeden pociąg pancerny stojący w Czerniowcach ma obsługiwać linje bukowińskie i północne moldawskie, a dwa nowe utworzone szeroko-torowe pociągi pancerne ^{uważę} stać do dyspozycji wojskowości w Besarabji. Dotychczas posiadali Rumuni tylko jeden pociąg pancerny szeroko torowy.

Główna ulica (wsp.)
POLSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

318.-

H.

W wewnętrznym życiu politycznym Rumunii widać postępującą izolację gabinetu Avaresci, który nie tylko nie może ile niezbyt zabiega o wciągnięcie innych grup do współpracy. Avaresco, mając stałą i bezwzględną większość w parlamencie i senacie, przy wszelkich próbach kollaboracji z innymi grupami stawia za warunek zupełne zlanie się danej grupy z jego partją, co kolejno zostało odrzucone przez wszelkie grupy z jakimi pertraktował. Po niedanych próbach zbliżenia się do Paranistów obecnie uważać należy za zupełnie rozbite próby zbliżenia się do partji Transylwańczyków kierowanych przez Maniu i Vaide-Wojewodę. Ostatni zjazd Transylwańczyków oświadczył się bezwzględnie za utrzymaniem separatyzmu prowincjonalnego, a zarządem wywiesił hasło zwalczania rządów Avaresci.

Pozatem walka z bolszewizmem po ostatnich aresztowaniach członków IIIiej internacjonalki przybiera z obu stron coraz ostrzejsze formy. Siguranza rumuńska zajęta jest bezustannie odkrywaniem i aresztowaniem organizacji bolszewickich jak to niedawno miało miejsce z aresztowaniem większej organizacji w Izmailu. Pozatem nie mija jeden dzień by siguranza, rodzaj rumuńskiej ochrony nie aresztowała coraz to nowych członków organizacji bolszewickich lub ludzi podejrzanych o bolszewizm w Galacu, Braile, Kiszyniowie i Bukareszcie. Bolszewicy tutejsi odpowiadają na to akcją zamachową zwłaszcza na terenie Besarabji. Ostatni pozostały do zamatowania poważne zamachy bolszewickie w Besarabji, a mianowicie zawalenie przez miejscowych bolszewików toru kolejowego na znacznej przestrzeni i spowodowanie wykolejenia pociągu z licznymi stratami w ludziach. Umieszczona obok toru czerwona chorągiew miała stwierdzić autorów zamachu. W związku z tem aresztowania przyjmują szerokie kręgi, a siguranza twierdzi że odkryła rumuński oddział międzynarodowej bolszewickiej organizacji, mającej łączność z Bułgarami i Włochami.

318.-

W polityce zagranicznej ostatnich dni po wyczerpaniu wszystkich manifestacji i obiadów związanych z pobytom Generała Badoglio pozostaje na porządku dziennym jako kwestja poważna przygotowania do związania się Rumunii związkiem defensywnym z Czechami. W myśl rozkazu ND. staram się sprecyzować to co w kwestji związku czesko-rumuńskich jest rzeczą konkretną pomijając to co opiera się na ~~pa~~toflowej pozycji politycznej.

Zbliżenie rumuńsko-czeskie jak o tem donosiłem wimo istniejących sporów i różnic zwłaszcza granicznych przyjęło pewne konkretniejsze formy w czasie pobytu czesko-słowackiego ministra spraw zagranicznych Benes'a w Bukareszcie. Wówczas jak to nam wiadomo wprost od Take Ionesci został spisany protokół rozmów obydwu ministrów spraw zagranicznych w którym uzgodnili swój punkt widzenia na kwestję węgierską w tym duchu, że obydwa państwa są zgodnego zdania, że na Węgrzech należy utrzymać status quo. Akt powyższy nie miał charakteru przymierza ani też chociażby ze względu na formę na nazwę paktu politycznego nie zasługuje. Take Ionesco mając wówczas na widoku swój plan "Małej Entente'y" i przymierza z Polską unikał widocznie definitywnych form wiążących. W czasie pobytu Benes'a zostały też rzucone myśli pogłębienia zbliżenia czesko-rumuńskiego a to 1. przez traktat handlowy. 2. przez uregulowanie od dwóch lat wiszącej i nierozstrzygniętej kwestji regulacji granic. Misje rumuńskie dla traktatu handlowego i regulacji granic, które bawiły w Pradze wróciły z różnym rezultatem. Mianowicie: misja handlowa doszła w Pradze do porozumienia co do sformułowania tekstu traktatu handlowego, a więc traktatu obejmującego poza kwestjami wymiany towarów, cłami etc...także kwestję tranzytu i zapewnienie bezwzględniego tranzytu przez Czecho-Słowację materiałów wojskowych, natomiast misja dla spraw regulacji granic natrafiła na ogromne trudności ze strony Czechów.

318.-

Traktat handlowy jak o tem donosiłem został ~~xx~~ podpisany w Bukareszcie w czasie pobytu misji pod przewodnictwem Dvaracek.

Tekst tego traktatu wedłu zapewnienia Take Ionesci miał nam być zakomunikowany przez misję ~~xxxxxxx~~ rumuńską, która w zeszłym miesiącu wyjechała dla analogicznego celu do Polski. Ponadto misja dla regulacji granic powróciła po pewnym czasie z powrotem do Pragi celem dalszego traktowania o granice w stronach Marmaros-Siget. Komisja ta jak mi wiadomo ^{Wst} wprost z ust Take Ionescu doszła ostatecznie do porozumienia z Czechami, którzy zgodzili się na pewne ustępstwa, a mianowicie na oddanie Rumunii całej szosy prowadzącej z Megresti przez Ferencz-Polgi do Camp-llungu i Marmaros-Siget (zob. mapę automobilową) ^W Na umowie tej mieli zyskać Rumuni około 7,000 nowych poddanych. Jak mi wiadomo ze sceptycznych uwag szefa Iigo oddziału umowa ta nie przybrała jeszcze charakteru definitywnego. Ponadto wiążąc politykę rumuńską liczne nieznane treści depezy i pisma wymienione przez rumuńskiego ministra ^g sprawa zgranicznych z Pragą i Belgradem w czasie pobytu ex-cesarza Karola na Węgrzech. Depesze te stwierdzały w każdym razie chęć zgodnego postępowania Rumunii nie tylko pod względem politycznym lecz także wojskowym przeciw Węgom na wypadek powrotu Habsburgów, w każdym razie jednak nie miało to charakteru przymierza czy konwencji wojskowej.

Dopiero w ciągu ostatniego miesiąca maja w rozmowach między posłem czeskim, ministrem Spraw ^g Zgranicznych i za pośrednictwem rumuńskiego ^g attaché wojskowego w Pradze zaczęła się konkretniej zarysowywać myśl związania Czecho-Słowacji z Rumunią formalnym przymierzem gwarantującym sobie regulowane obecnie granice i opartem o nieodzowną w takich wypadkach konwencję wojskową.

3 czerwca 1921.-

318.-

Rumunij

Dążenie to jest dla mnie zupełnie zrozumiałe i z punktu widzenia rumuńskiego uzasadnione dążeniem Take Ionesco do zabezpieczenia Rumunii poszczególnymi przymierzami przed agresywnością niebezpiecznych sąsiadów. Podobnie ~~nie~~ jak konwencja z Polską miała być zabezpieczeniem przed Rosją z wyłączeniem innej kwestji, tak samo konwencja z Czecho-Słowacją, a cozaem idzie z Jugosławiją ma być zabezpieczeniem przed Węgrami, względnie także Bułgariją. Take Ionesco niewątpliwie polityk dużej miary widząc niemożliwość zrealizowania swej ukochanej myśli o "Małej Entencie" poszedł obecnie rozpoczynając przez Polskę na uzyskanie zabezpieczeń częściowymi układami, co ~~przez~~ ^{poposednió} starał się uzyskać szeroką koncepcję "Małej Entente'y". Koła wojskowe rumuńskie wobec myśli konwencji wojskowej z Czecho-Słowacją przystąpiły do pracy tą samą metodą z jaką przystąpiły do konwencji z nami, a więc podniosły przedewszystkiem żądanie wzajemnego zapoznania się ze stanem obydwu armji by następnie przejść do ustalenia konkretnych zobowiązań. Wbrew meldunkom Belgradu ~~moje wiadomości~~ (BW/4 No. 21823/2 z 22/V) moje wiadomości pokrywają się z informacjami attaché wojskowego z Pragi tj. że dopiero około 15go rozpoczną się w Pradze pod przewodnictwem ze strony rumuńskiej gen. szefa sztabu Christescu narady mające na celu doprowadzić do konwencji wojskowej czesko-słowacko-rumuńskiej, która też mojem zdaniem w czasie pobytu Christesci realnie dojdzie do skutku. Konwencja ta według mojego ^{Sorbi} wrażenia będzie miała analogicznie do zawartej z nami charakter defensywny wogóle, ofensywny ewentualnie w razie powrotu Habsburgów, z zaznaczeniem możliwości rozszerzenia na Jugosławiją i z wyłączeniem spraw odnoszących się do postępowania Rumunii wobec bolszewików czy Rosji wogóle.

3 czerwca 1921.-

318.-

Z podsłyszanej rozmowy tuż. ministra czeskiego z gen. Christescu wiadomo mi, że wyjazd odbędzie się koło 15 b.m. i że niewątpliwie celem tej podróży jest zawarcie konwencji wojskowej czesko-rumuńskiej. Pokrywa się to zresztą z informacjami otrzymanymi od Rumunów przez naszego attaché w Pradze, a informacje posła rumuńskiego w Belgradzie bynajmniej nie derutują, wiadomo mi bowiem, że posłowie rumuńscy zwykle mało wiedzą o polityce Rumunii wobec państwa w którym urzędują. Dla przykładu cytuję, że po powrocie misji K. Sapichy do Warszawy poselstwo rumuńskie ^{w Warszawie} realnie nic nie wiedziało o tem czy w Bukareszcie umowa jakaś doszła do skutku czy nie! Ostatecznie nie jestem w możności podawania innych obserwacji i wiadomości niż te, które nabyć mogę, przekonanie moje ^{jednak} jest, że w zbliżeniu czesko-rumuńskim praca się rozwija innymi drogami niż w zbliżeniu polsko-rumuńskim, jednak według myśli Take Ionesco ma prowadzić do analogicznego celu. Polska w uzgodnieniu swej polityki z Rumunją rozpoczęła przez konwencję wojskową i umowę polityczną przechodząc jako do stadjów następnych do obecnie toczących się pertraktacji o traktat handlowy i regulację granic, z natury rzeczy umowa polityczna i wojskowa obejmowała tylko jedną kwestię tj. rosyjską, z wyłączeniem innej spraw w których nie mamy wspólnych stycznych z Rumunją. Zbliżenie czesko-rumuńskie szło odmiennymi drogami, rozpoczęło się od traktatu handlowego i regulacji granic, by w dalszych stadjach doprowadzić do konwencji wojskowej i formalnego przymierza politycznego, które mojem zdaniem przypieczętowane zostanie w niedługim czasie. Analogicznie jak z nami umowa ogranicza się bądź do kwestji węgierskiej, z wyłączeniem innych w których znowu Rumunja i Czecho-Słowacja nie mają wspólnych stycznych.

318.-

Stan powyższy, że pertraktacje Rumunji z Polską, a Czechami rozwijały się innymi fazami, przypisuję powodowi zupełnie widocznemu, że w zbliżeniu polsko-rumuńskim silniejszą była inicjatywa tutaj. Poselstwa niż władz centralnych, natomiast w zbliżeniu czesko-rumuńskim silniejszą była inicjatywa i praca w tym kierunku centralnych władz w Pradze niż poselstwa czeskiego w Bukareszcie. Nierozumiałe dla mnie odwlekanie od 3ch miesięcy ratyfikacji zawartych przez nas układów z Rumunją pozbawiło nas naturalnie prawa wglądu i wpływu na dalsze zobowiązania się polityczne Rumunji i ułatwiło Take Ionesco swobodną pracę na dalszym ugruntowywaniu bezpieczeństwa Rumunji. Dzisiejszy stan rzeczy, że Rumunja z jednej strony posiada układ z Polską przeciw Rosji (niewyzyskany przez nas sanych jako środek kontroli polityki rumuńskiej) a z drugiej jest w przededniu układu z Czechami i ewentualnie z Jugo-Sławją przeciw Węgrom jest dla mnie dowodem i chlubnem świadectwem aktywności rumuńskiego ministra spraw zagranicznych, aktywności górującej nad pracą swych ko-interesowanych sąsiadów.

Pertraktacje z bolszewikami.

Przewlekane bezustannie przez Take Ionesco, jak o tem donosiłem pertraktacji z bolszewikami mają obecnie w myśl nadeszłej radio-depeszy Cziczierina i półoficjalnie ogłoszonego komunikatu MSZ. rumuńskiego wejść w nowe stadjum. Misja rumuńska dla przedwstępne ułożenia programu konferencji pokojowej rumuńsko-bolszewickiej nie wyjedzie już więcej do Rewla, dla pertraktacji z Litwinowem, lecz do Warszawy gdzie pertraktacje będzie prowadził ze strony bolszewickiej towarzysz Karachan, a ze strony rumuńskiej, przynajmniej jak rzecz dotychczas stoi Filaliti i Cotori. O planach powyższych zresztą posiada Warszawa niewątpliwie bezpośrednie informacje. Dotychczas żadna data wyjazdu delegacji rumuńskiej nie jest jeszcze ustalona.

Major:

*Godkiewicz
imp.*

PILSUDSKI
INSTITUT
ARCHIVE
New York

BARDZO PILNE 765275

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta pol. 53

Warszawa dn. 16. czerwca 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Ew/4 № 24518 /II

DO

O d p i s .

PANA MINISTRA SPRAW WOJSKOWYCH

Warszawa

Ścisłe tajne
trzymać pod zamknięciem

Zgłosów prasy zagranicznej i krajowej oraz depesz i raportów wojskowych wynika, że między rządem rumuńskim a czechosłowackim doszło do bliższego porozumienia, a nawet do zawarcia konwencji polityczno-wojskowej.

Biorąc zaś pod uwagę ostatnią wizytę rumuńskiego ministra spraw zagranicznych p. Take Ionescu w Belgradzie, sądzić można, że ociągająca się dotychczas Rumunja dała się obecnie pozyskać dla koncepcji Małej Ententy, co oznaczałoby niekorzystny dla nas zwrot w polityce Rumunji, uzależniając dotychczas swe przystąpienie do tego związku od przystąpienia Polski.

Pobudki, jakimi się prawdopodobnie kierowała Rumunja są: obawa przed restauracją na tronie węgierskim Habsburgów, a co zatem idzie i obawa przed utratą Siedmiogrodu, a jako takie byłyby dla Polski mało znaczne, gdyby nie fakt, że pod wpływem Czechosłowacji i jej rusofilskiej polityki jedno z ostrzy tego porozumienia zwraca się przeciw Polsce, jako ważnemu czynnikowi równowagi państwowej Europy Środkowej, dążąc do jej izolacji.

Ponieważ fakt powyższy jest już od dłuższego czasu znany w Ministerjum Spraw Zagranicznych, w którego posiadaniu znajduje się nawet jakoby odpis zawartej konwencji obronnej rumuńsko-czeskiej, upraszam Pana Ministra o zaprotestowanie przeciw temu, że w kwestji dla państwa decydującej i dotyczący w równej mierze wojskowości, Sztab Generalny nie jest należycie informowany, a o sprawach tej wagi musi się dowiadywać drogą uboczną.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

Warszawa
L. Dz. 765275 dnia 17/VI 1920 r.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

BARDOZ P...
Poczta pol. 53
NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.
(SZTAB GENERALNY)
Oddział II Informacyjny
Ew/4 Nr. 24518/II

Ponieważ sprawa przystąpienia Rumunii do Małej Ententy łączy się ściśle ze sprawą konwencji polityczno-wojskowej polsko-rumuńskiej, upraszam Pana Ministra, aby zechciał podać Sztabowi Generalnemu do wiadomości, jakie jest stanowisko rządu w tej sprawie i jakie kroki poczyniono u rządu rumuńskiego.

Z drugiej strony pozwalam sobie postawić wniosek jak najszybszego ratyfikowania podpisanej już konwencji polityczno-wojskowej polsko-rumuńskiej, której wejście w życie jest ze względu na naszą sytuację wschodnią i związaną z nią obroną granic oraz na stworzenie planu operacyjnego pierwszorzędnej wagi.

Za zgodność:

Szef Sztabu Generalnego:
SIKORSKI m.p.
Generał por.

SZTAB GENERALNY W.P.
Ew/4.Nr. 24518/II.

Poczta pol.53.dn.16.VI.1921.roku

DO

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA
w Warszawie.

Przedkłada się do wiadomości.

Szef Sztabu Generalnego:
SIKORSKI m.p.
Generał por.

Za zgodność:

PLIUSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Oddział II Informacyjny

DO

EW/4 № 25902

GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

PILNE

W W a r s z a w i e .

Poniżej podaje się do wiadomości tekst umowy defensywnej zawartej między państwem rumuńskim a Republiką Czesko-Słowacką 23. kwietnia b.r. a ratyfikowany 28. maja b.r.:

"Stanowczo zdecydowani utrzymać pokój osiągnięty tyloma poświęceniami. Pokój zawarty w pakcie Ligi Narodów i ustaleni przez traktat w Trianon z 5. czerwca 1920 między Państwami Sprzymierzonymi i zaprzyjaźnionymi z jednej strony a Węgrami z drugiej strony. Jeko Królewska Mość król Rumunji i Prezydent Republiki Czesko-Słowackiej ułożyli się zgodnie co do zawarcia konwencji defensywnej stop W tym celu zamianowali jako swoich delegatów następujących pełnomocników stop Jego Królewską Mość król Rumunji wyznaczył Pana Take Ionescu swego ministra państwa w Departamencie spraw Zagranicznych. stop Prezydent Republiki Czechosłowackiej wyznaczył pana Ferdinanda Werwerka, wysłannika specjalnego i ministra upoważnionego Republiki Czesko-Słowackiej w Bukareszcie stop Ci po zakomunikowaniu swoich pełnomocnictw i uznaniu ich za dobre i należyte w formie ułożyli się zgodnie co do następujących punktów stop Artykuł pierwszy stop Wrazie nie spowodowanego ataku ze strony Węgier przeciw jednej z wysokich stron kontraktujących, druga strona zobowiązuje się przyczynić się do obrony strony zaatakowanej w sposób ustalony przez umowę przewidzianą w artykule drugim obecnej konwencji stop Artykuł drugi stop Kompetentne władze techniczne królestwa rumuńskiego i Republiki Czesko-Słowackiej powezną we wspólnej zgodzie postanowienia potrzebne do wykonania obecnej konwencji a to w konwencji wojskowej, która ma być zawarta później stop Artykuł trzeci stop Żadna z wysokich stron kontraktujących nie będzie mogła zawrzeć przymierza z trzecią potęgą

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA

WARSZAWA
L: Dz. 7657 J5 dnia 18 IV 1920 r.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

bez wstępnego zawiadomienia strony drugiej stop Artykuł czwarty
stop Celem skoordynowania swoich wysiłków pokojowych obydwaj rzą-
dy zobowiązują się porozumiewać to jest w tekście francuskim a
se consulter co do kwestji polityki zagranicznej odnoszącej się
do jej stosunków z Węgrami stop artykuł piąty stop Obecna kon-
wencja będzie ważna przez dwa lata licząc od dnia wymiany raty-
fikacji stop Z upływem tego terminu każda ze stron kontraktują-
cych będzie mogła wypowiedzieć obecną konwencję stop Pozostaje ona
jednak w mocy przez sześć miesięcy po dacie wypowiedzenia stop
Artykuł szósty stop Obecna konwencja będzie zakomunikowana Lidze
Narodów według paktu Towarzystwa Narodów stop artykuł siódmy
stop Konwencja będzie ratyfikowana i ratyfikacja zostanie wymie-
niona w Bukareszcie możliwie najprędzej stop Wobec powyższego
wyznaczeni pełnomocnicy podpisali przykładając swoje pieczę-
cie stop Sporządzone w Bukareszcie dnia 23. kwietnia 1921 stop
Podpisano dwukropek Take Ionescu Dr. Ferdynand Werwerka stop"

Otrzymują:

Gen. Adjut. Nacz. Wodza

M. S. Zagr. Of. łączn.

M. S. Wojsk. Oddz. II. Szt.

Za zgodność:

Szef Sztabu Generalnego:

SIKORSKI m.p.

Generał por.

W.2. *[Signature]*

AGENCJA INFORMACYJNA
ADJUTANTURA GENERALNA
L. Dział 10. 10. 1921